

Öppenvårds- klassificering

**Föredrag vid RDK:s
fortbildningsdagar
2004-02-26—27 i
Uddevalla**

... men också ...

**Vad gör enheten för
klassifikationer &
terminologi?**

**Registrering, rapportering
från hälso- o sjukvården?**

**Vilka klassifikationer är/kan
bli aktuella ?**

**Kodning och klassi-ficering
i framtiden ?**

**Lars Berg, medicinalråd/enhetschef,
Enheten för klassifikationer och terminologi,
Epidemiologiskt Centrum, Socialstyrelsen**



**EPIDEMIOLOGISKT CENTRUM
SOCIALSTYRELSEN**

Enheten för klassifikationer och terminologier (EKT)

Epidemiologiskt Centrum, Socialstyrelsen

ARBETSUPPGIFTER

Klassifikationer

- underhålla existerande klassifikationer
- utveckla och/eller översätta nya klassifikationer

Terminologi

- samordning av nationella terminologier



Bemanning EKT

- Klassifikationer
 - **Lars Berg** (medicinalråd/enhetschef)
 - **Annika Larsson** (handläggare, läkarsekreterare)
 - **Åsa Fernlund** (handläggare, tandläkare)
- Terminologi
 - **Ulla Gerdin** (projektledare terminologi, sjuksköterska)
 - **Stefano Testi** (terminolog, fil.kand)



Föredragande läkare

- **Björn Smedby** (professor socialmedicin, tidigare föreståndare för nordiska klassifikationscentrat i Uppsala)
- **Gunnar Henriksson** (överläkare kirurgi, Skaraborgs sjukhus, Skövde)
- **Olafr Steinum** (överläkare infektion, Sjukhuset i Uddevalla)

4 timmar/vecka vardera



Kontaktpersoner

- Ca 60 kontaktpersoner i landet
 - som representanter för läkarsällskapets olika sektioner
- Kontaktpersoner för "icke-läkar-grupper" (kommande utvidgning)
 - exempelvis sjuksköterskor, arbetsterapeuter, läkarsekreterare, logopedier, dietister etc.



Nordiskt samarbete

Nordiskt center för klassifikationer i hälso- och sjukvården (Nordic Centre for Classifications in Health Care)

- Hemsida: <http://www.nordclass.uu.se/>
- Centret samordnar nordiskt (och i viss mån baltiskt) arbete, är en kontakt mot WHO
- Nordiska referensgrupper för klassifikationer
 - **ICD** (sjukdomar), **NCSP** (kirurgiska åtgärder) samt **NCECI** (skador)
 - **ICF** (funktion)

Klassifikationer på SoS webb

- Koder & texter tillgängliga på nätet
 - uppdaterade versioner varje år i december
 - finns som koder och kodtexter (för landstingssystem och datorjournaler)
- Historiska klassifikationer
 - historiska klassifikationer har skannats in, och lagts ut på webben.



Frågor & svar; Information

- Frågor & svar kring klassifikationer och kodningsproblem (e-post: klassif@sos.se)
 - e-post, brev, telefonförfrågningar
 - direkt svar eller förslag till svar
 - telefonmöte med referensgrupp var 3:e vecka
- Informationsbrev 1-2 gånger per år
 - till ca 2.500 chefer för mottagningar och kliniker i landet
- hemsida på webben
(<http://www.sos.se/epc/klassifi/clasintr.htm>)

Normering och rekommendation

Nationellt terminologiråd

Socialstyrelsen

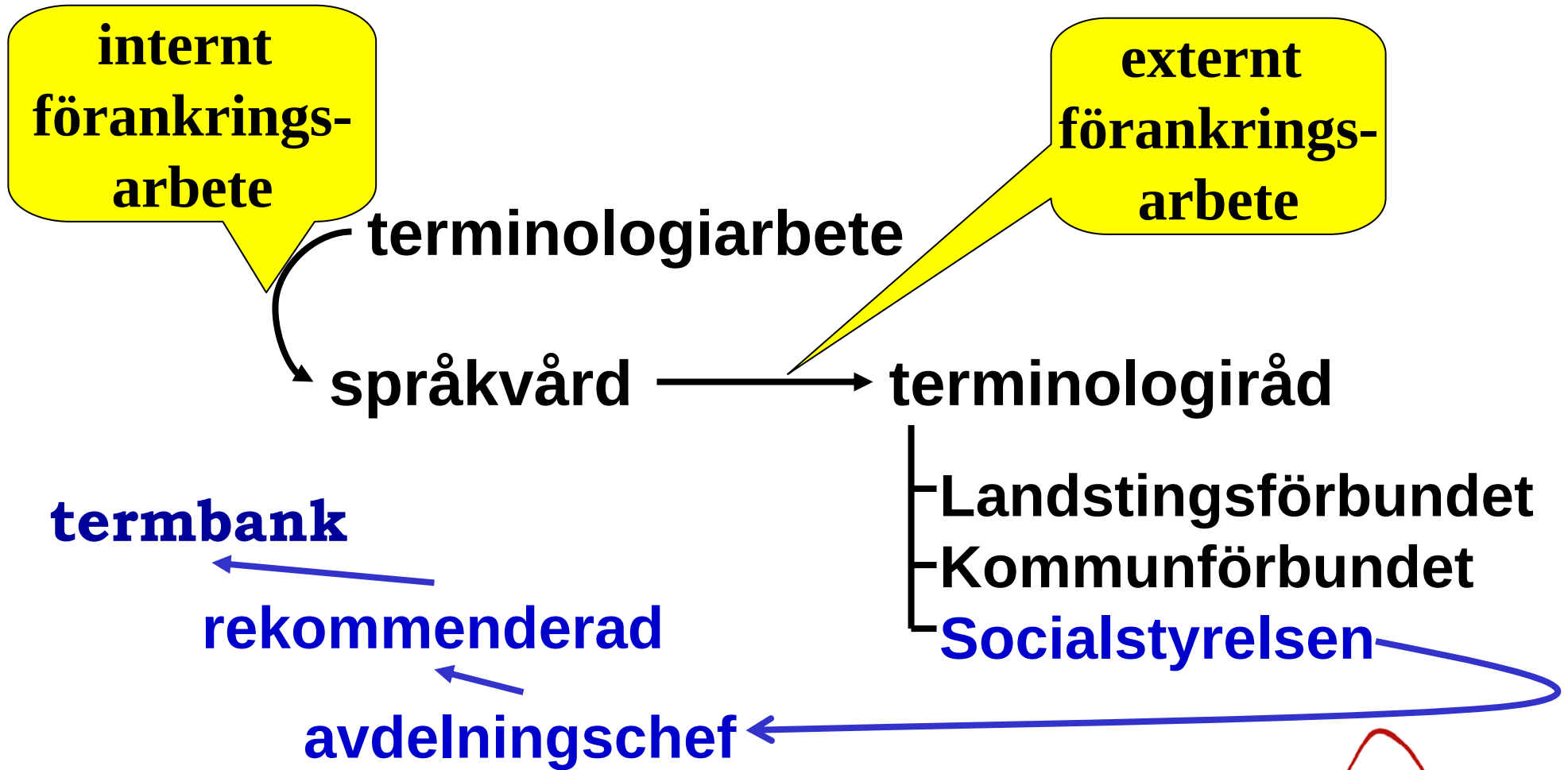
Landstings-
förbundet

Svenska
Kommunförbundet

Socialstyrelsen ansvarar för samordning av nationella terminologier inom hälso- och sjukvård samt socialtjänst



Beslut om ny terminologi



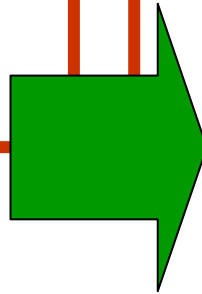
Socialstyrelsens termbank

Termfix

- internt Socialstyrelsen
- kontrollerad behörighet
- terminologiarbete
- arbetsmaterial

Termbank

- publicerade terminologier
- publik
- sökfunktioner
- utskrivningsfunktion



Termbankens innehåll

- Hälso- och sjukvårdsstatistikens begreppsdefinitioner och regelverk
- Ambulanssjukvårdens begreppsdefinitioner
- Medicinsk katastrofberedskaps begreppsdefinitioner
- Läkemedelsstatistikens begreppsdefinitioner
- Facktermer för termarbete
- Juridiska begreppsdefinitioner

Websida: www.socialstyrelsen.se/termbank



Öppenvårdsklassificering

– ger information från hälso- och sjukvård

Nationellt

Patientregistret (hälsodataregister)

Lokalt/regionalt

Vårdregister

Verksamhetsuppföljning

Resursfördelning

Kvalitetsutveckling



SOSFS 2002:1 (M)

Socialstyrelsens föreskrifter om uppgiftsskyldighet till patientregistret

- Socialstyrelsen föreskriver följande med stöd av 6 § förordningen (2001:707) om patientregister hos Socialstyrelsen.

1 § Den som bedriver verksamhet inom hälso- och sjukvården skall senast den **30 april** varje år till Socialstyrelsen lämna uppgifter om de patienter som under föregående år

1. vårdats inom den **slutna** hälso- och sjukvården, eller
2. behandlats av läkare inom den del av den **öppna vården** som inte är primärvård.

SOSFS 2002:1 (M) gäller från

- Beslutades den 15 februari 2002
Utkom från trycket den 12 mars 2002
- Denna författning träder i kraft två veckor efter den dag då författningen utkom från trycket.



Vad har kommit in hittills ?

- 1987-2002 samtliga ca 1,5 miljoner vårdtillfällen per år
- Insamling från den öppna vården från dagkirurgisk verksamhet fr.o.m. År 2000
- Öppen vård (exkl. primärvård) för år 2002
 - Av ca 14 miljoner besök har
 - 10 miljoner rapporterats
 - 7 miljoner har diagnoser

Utvecklingen för patient-klassificering/-registrering ?

- **Nationellt**

- Utvidgning i patientregistret (främst åtgärder) ?
- Primärvård (viss rapportering) ?
- Rapportering för andra vårdgivare (InfoVU-projektet) ?

- **Lokalt/regionalt**

- Varierande situation och regelverk för klassificering, registrering och rapportering:
 - fler vårdgivare
 - vid fler kontakter

Anvisningar för öppenvårdsklassificering ?

- **Stockholms läns landsting**
 - Ett första förslag framtaget hösten 2003
- **Nationellt**
 - Olafr Steinum och Gunnar Henriksson har påbörjat ett inledande arbete med nationella anvisningar
 - Björn Smedby engageras för visst stöd
 - Arbete under året – ambition att ett första dokument skall tas fram under året

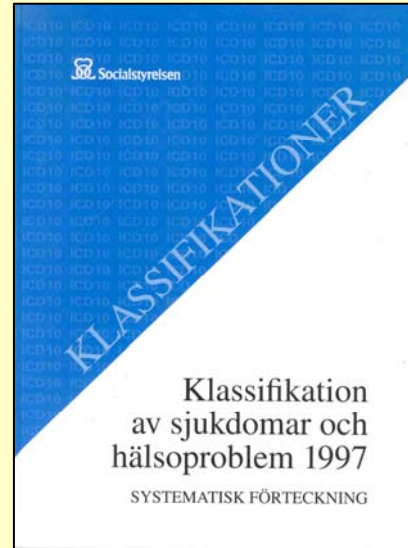


Aktuellt på klassifikationsfronten

först ... vilka är huvudklassifikationerna ?



Klassifikationer



Diagnoser (sjukdomar)



Funktionstillstånd



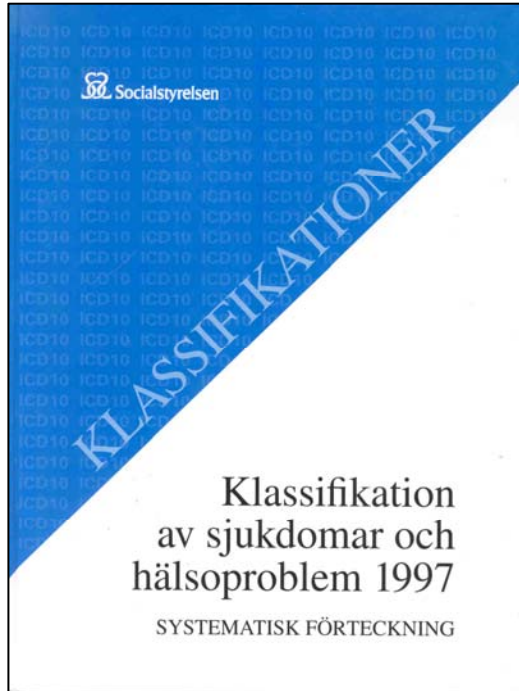
Åtgärder

”Klassifikationssystem”

- **Datoriserat klassifikationssystem – ett pågående projekt på enheten**
 - klassifikationerna skall primärt finnas tillgängliga i databaser istället för i ordbehandlingsformat
 - för enhetens eget arbete (uppdatering, daglig drift)
 - för tillhandahållande av klassifikationerna



Diagnoser



- **Klassifikation av sjukdomar och hälsotillstånd 1997**
 - Nytryck ej aktuellt
 - Finns även för
 - Primärvård (KSH97-P)
 - Tandvård (KSN97-T)
- **Yttre orsaker till skador (kapitel XX och den s.k. NCECI)**





ICF

- **Klassifikation av funktions-
tillstånd, funktionsnedsättning
och hälsa 2003**
 - Kort och fullständig version
 - F.n. ej aktuell för användning vid klassificering, men i framtiden inom avgränsade områden!
 - Påverkar begreppsbildning och terminologi



Åtgärder



- **Klassifikation av kirurgiska åtgärder 1997 (KKÅ97)**
 - Nytryck av boken våren 2004
- **Klassifikation av åtgärder inom vård och omsorg 2005 (KÅVO)**
 - Remissomgång f.n.
 - Gemensamt arbete Västra Götaland och Socialstyrelsen (BESIS + KMÅ)



KÅVO – ett nytt synsätt !

- **Integrerar kirurgisk och icke-kirurgiska åtgärder i en enda databas**
 - temporära åtgärdslistan försvinner
- **Bygger på förteckningar**
 - för ett 60-tal verksamhetsområden/ specialiteter/ vårdgivare f.n., men måste byggas ut
 - innebär ett närmande till specialiteternas lathundar
 - bäst användning om datoriserade stödrutiner finns



KÅVO – införande

- Införs fr.o.m. 1 januari 2005
- Databaser tillgängliga på webben
- Hämtbar även i hanterbara delar (verksamhetsområdesvis)
- Användbarhet
 - i databaser
 - eller som utskrift på papper i förteckningsform



Klassificering – framtiden ?

- Ökad datorisering av journaler
- Integrering av vårdregister med inrapportering till kvalitetsregister och till hälsodataregister
- Stödsystem för klassificering kommer alltmer
- Fortsatt ”professionalisering” inom kodnings- och klassificeringsområdet



Vem kodar, klassificerar ?

- Fler vårdgivare involverade i obligatorisk rapportering
- Förmodligen kommer inom överskådlig framtid både vårdpersonal och läkarsekreterare att koda/klassificera
- Läkarsekreterare
 - bra på rutiner och regelverk
 - konsistens i kodning
 - undervisning
 - utveckling (blir resurspersoner)

Kodning, klassificering och rapportering - inom vilka områden?

- Sluten vård
- Öppen vård (exkl. primärvård)
 - läkarbesök
 - i allt högre utsträckning andra vårdgivare
- Primärvård
 - läkarbesök
 - i allt högre utsträckning andra vårdgivare
- "Servicespecialiteter" (röntgen, lab, klin.fys m.fl)



SLUTORD

- **Kodning och klassificering får allt ökad betydelse i samband med**
 - verksamhetsbeskrivning
 - kvalitetsutveckling
 - resursfördelning

